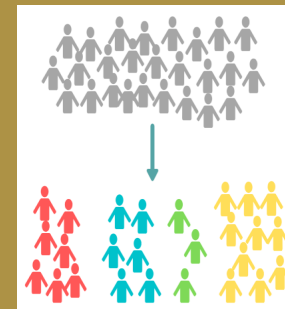

טיפול קשיים בקבלת החלטות תעסוקתיות: ניתוח פרופילים ב-16 מדינות

נמרוד לוין, יוליה ליפשיץ-ברזילר, ואיתמר גתי

כנס האגודה הישראלית לפסיכומטריקה
ירושלים, פברואר 2023

התערבויות פסיכולוגיות לאי-החלטה תעסוקתית

גישה של "one size fits all"

תמיכה אמפירית ביעילות של
התערבויות לסיוע בבחירת
לימודים ומקצוע

היעדר תמיכה אמפירית
להתאמת התערבויות לסיבות
ספציפיות לאי-החלטה
תעסוקתית

ישנן סיבות שונות לאי-
החלטה תעסוקתית

טיפוסי קשיים בקבלת החלטות תעסוקתיות

“After a few career interventions failed” (Fuqua & Hartman, 1983)

חוסר החלטיות (כרונית)

סיבות רגשיות או אישיותיות
(חרדה, תלותיות)

אי החלטיות (התפתחותית)

סיבות קוגניטיביות
(היעדר מידע, תפיסות)

החלטי

המטרה המרכזית:

זיהוי דפוסים קשיים וברי-שחזור המייצגים טיפוסים מתלבטים

גם נועצים "החלטיים" פונים לקבלת סיוע

הבחנה בין **הסיבות** לאי-החלטה תעסוקתית לבין **תוצאותיה**

טיפולוגיות עשויות להיות שונות בהקשרים תרבותיים שונים

פיתוח הטיפולוגיה במדגמים מגוונים

טיפולוגיות קשיים לא משוחזרות (+30 מחקרים)

שימוש במידת השחזור בקריטריון בפיתוח הטיפולוגיה

שאלון הקשיים בבחירת מקצוע (Gati et al., 1996)

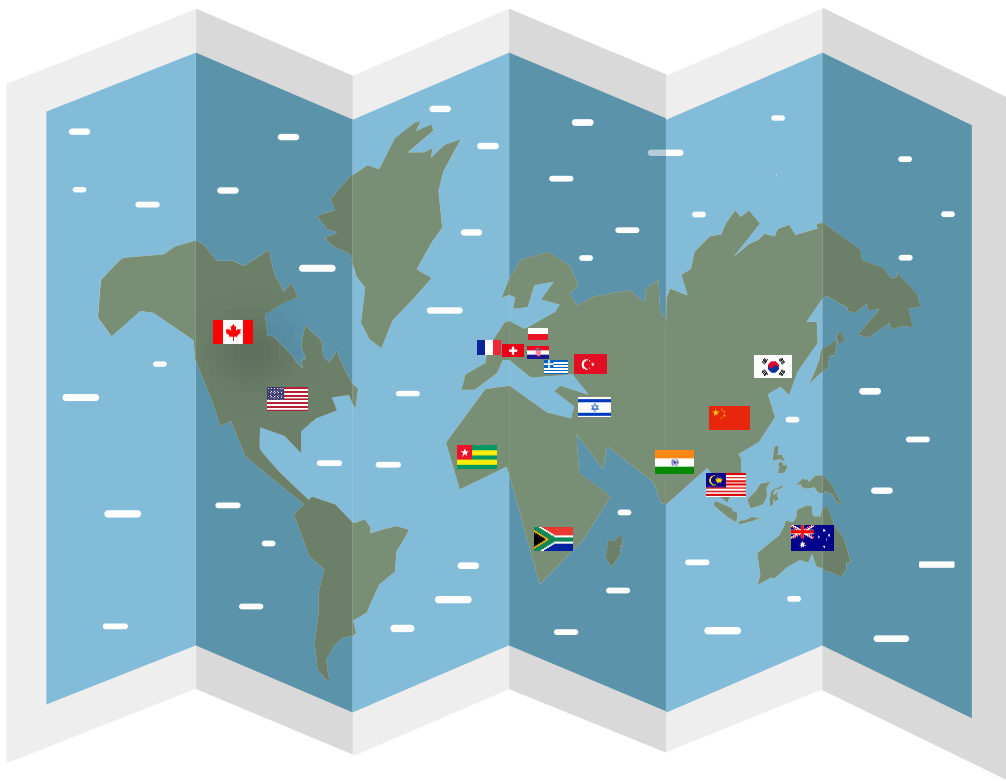
מודד 10 סיבות לקשיים בבחירת לימודים ומקצוע

31,527
משתתפים

50
בסיסי נתונים

16
מדינות

5
יבשות

חסור מוטיבציה

חסור החלטיות כרונית

אמונות וציפיות דיספונקציונליות

חסור מידע: תהליך קבלת ההחלטה

חסור מידע: עצמי

חסור מידע: תחומי לימוד ומקצועות

חסור מידע: דרכים להשיג מידע

מידע לא מהימן

קונפליקטים פנימיים

קונפליקטים חיצוניים

הגישה האנליטית

2

ניתוח פרופיל סמוי מעבר למדינות
המדגם הכולל ← 18 מדינות

1

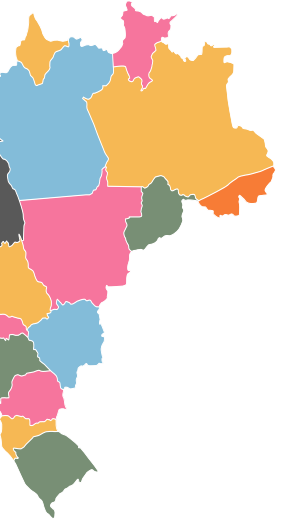
ניתוח פרופיל סמוי בתוך כל מדינה
כל מדינה ← 2 מדגמים מקריים

4

בחינת קריטריונים
- סטאטוס החלטה
- ביטחון בהחלטה
- תחושת מסוגלות בקבלת החלטות

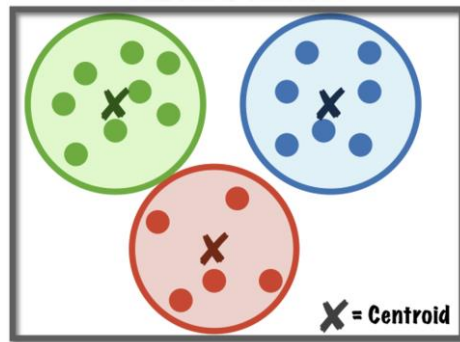
3

בחינת מנבאים
גיל ומגדר

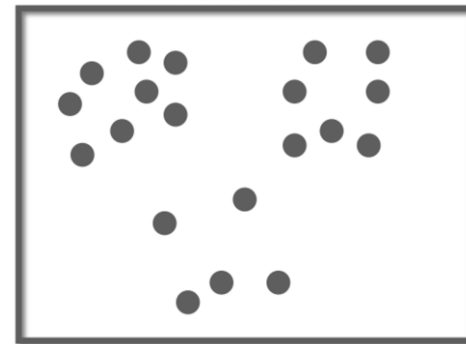
הגישה האנליטית

גישה ממוקדת-אנשים

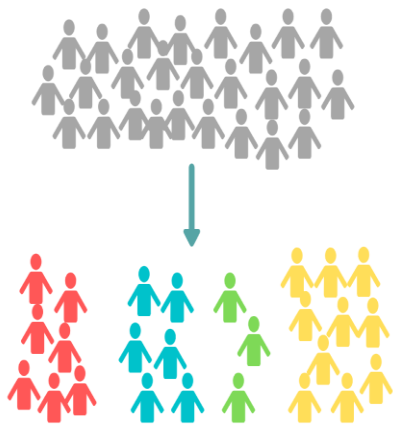

- מניחה דגימה של מספר אוכלוסיות
- בוחנת את מידת הדמיון בין אנשים
- ניתוח פרופיל סמוי (LPA)

גישה ממוקדת-משתנים

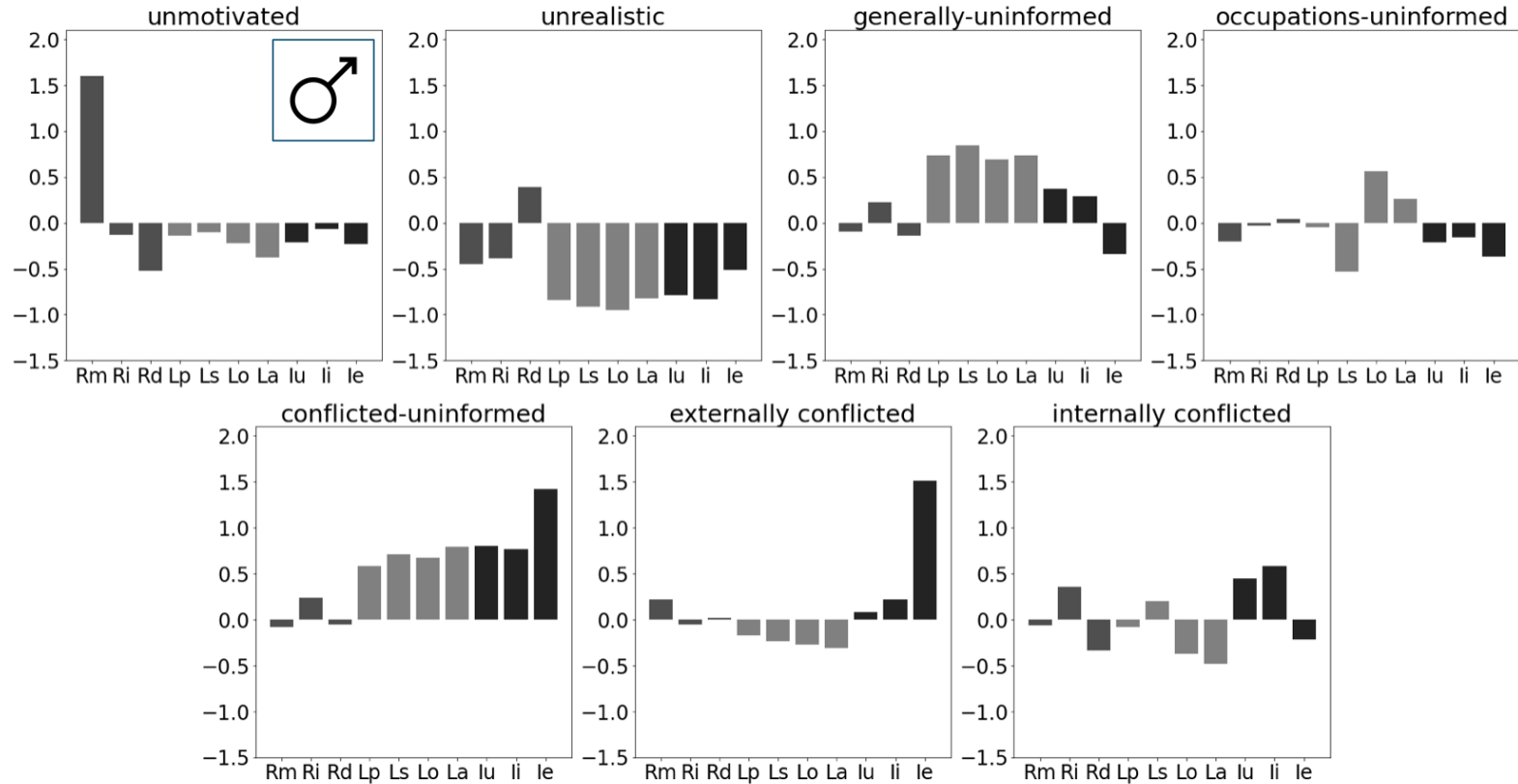
- מניחה דגימה של אוכלוסייה אחת
- בוחנת את מידת הדמיון בין משתנים
- ניתוח גורמים מאשש (CFA)

ניתוח פרופיל סמוי בתוך כל מדינה לעומת מעבר למדינות

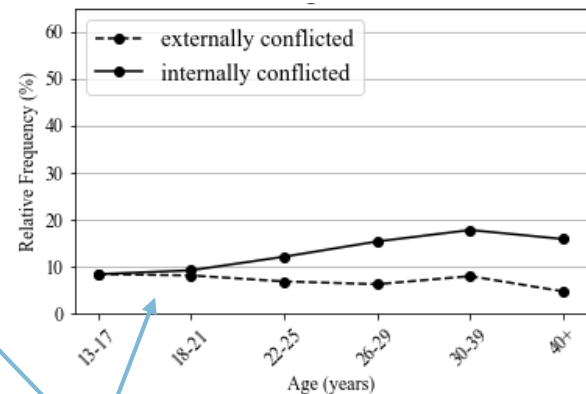
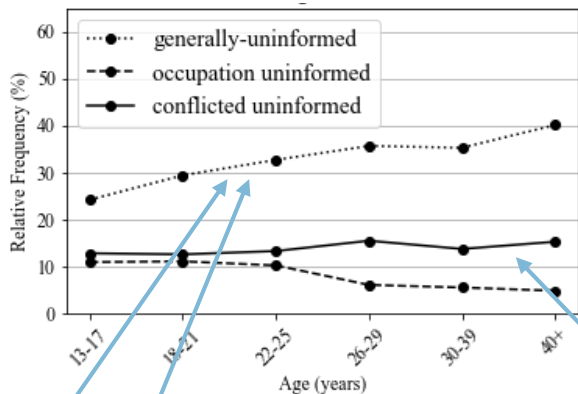
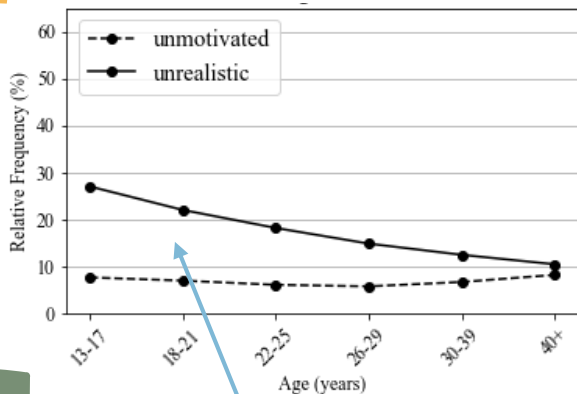
	Unmotivated	unrealistic	generally uninformed	occupations-uninformed	conflicted-uninformed	externally conflicted	internally conflicted	K
1	73.18%	7.36%	6.90%	2.56%	0.23%	1.40%	8.37%	9
2	3.42%	89.46%	0.28%	3.20%	0.28%	0.89%	2.47%	18
3	2.75%	2.00%	75.80%	14.92%	1.33%	0.00%	3.20%	18
4	1.90%	4.45%	12.56%	76.85%	1.44%	0.13%	2.68%	6
5	0.57%	1.20%	3.29%	3.52%	83.38%	5.90%	2.14%	18
6	1.38%	2.80%	0.00%	0.32%	11.80%	81.53%	2.16%	18
7	9.36%	3.41%	7.79%	7.20%	4.32%	1.38%	66.54%	9
8	8.99%	5.84%	20.56%	0.11%	1.69%	3.26%	59.55%	4
9	16.59%	42.68%	6.01%	7.78%	1.20%	0.97%	24.77%	4
10	16.71%	9.18%	38.52%	11.73%	2.81%	0.13%	20.92%	5

שבעת הפרופילים המשוחזרים מעבר למדינות

Rm = lack of motivation; Ri = indecisiveness; Rd = dysfunctional beliefs; Lp = information about the process;
 Lo = information about occupations; Ls = information about the self; La = information about sources of information
 Lu = unreliable information; Li = internal conflicts; Ie = external conflicts

דפוסים התפתחתיים בשכיחות הטיפוסים בין קבוצות גיל שונות

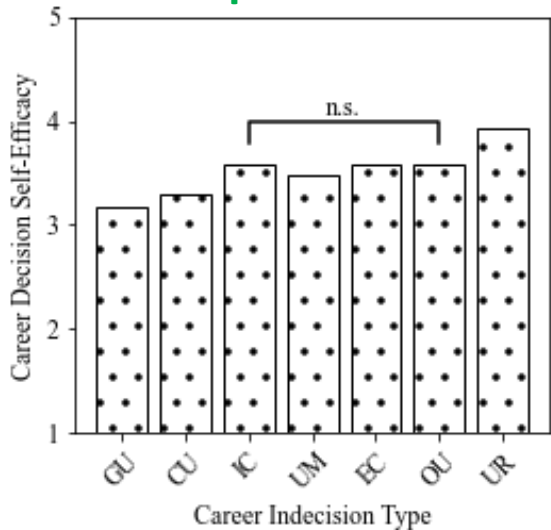
אי החלטיות התפתחותית

חוסר החלטיות כרונית

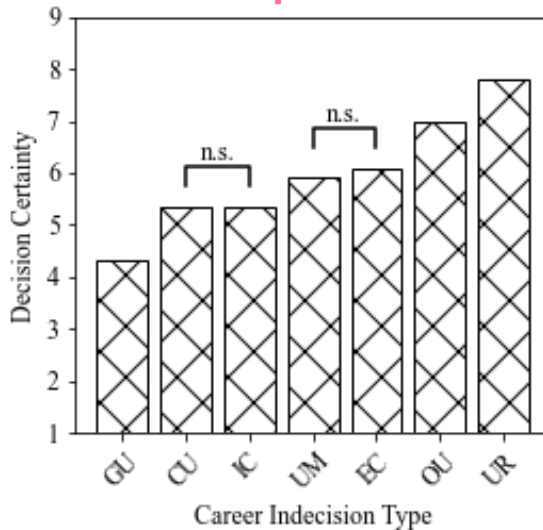
מסקנה: השכיחות היחסית של שניים מהטיפוסים תלויה גיל: unrealistic-ו generally uninformed

הבדלים בין שבעת הטיפוסים – בחינת קריטריונים

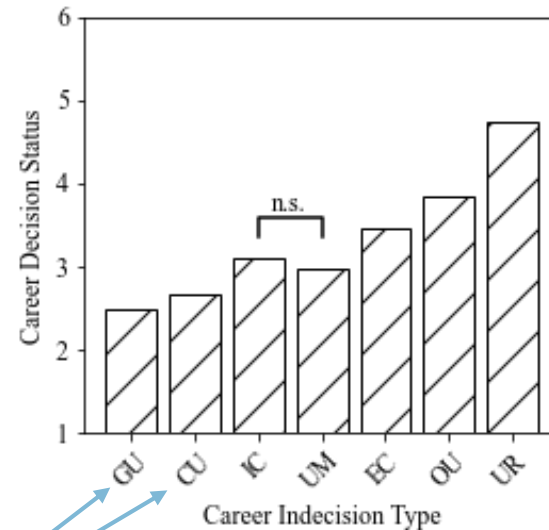
תחושת מסוגלות בקבלת החלטות

מידת הביטחון בהחלטה

סטאטוס החלטה

מסקנה: טיפוסים הקשורים להיעדר מידע היו בשלבים המוקדמים ביותר של תהליך קבלת ההחלטה בעוד שאנשים עם אמונות דיספונקציונאליות היו בשלבים המתקדמים יותר של התהליך.

מסקנות וכיוונים למחקרים עתידיים

גם אנשים ש"כבר החליטו"
מדווחים על קשיים

הבדלים תלויי-גיל ומגדר
בשכיחות של הטיפוסים

שחזור של שבעה טיפוסים קושי
מעבר למדינות

תכנון התערבויות
המותאמות לצרכים
הייחודיים של כל אחד
משבעת הטיפוסים

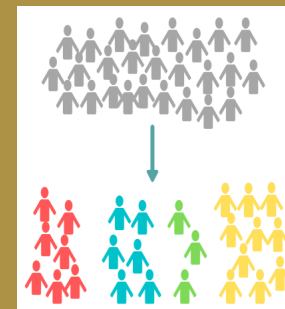

הבנה של הגורמים
המובילים לכל אחד מסוגי
הטיפוסים

בחינת התועלת הקלינית של
הטיפולוגיה

תודה על ההקשבה

כנס האגודה הישראלית לפסיכומטריקה
ירושלים, פברואר 2023